

(ב"ר פט"ו, ז, וסנהדרין ע:): ובזוה"ק
 (זו"ח קז) יש מ"ד שעץ הדעת רימון
 היה, ואף ששם הזכירו כל שבעת
 המינים מ"מ יש בו פרי וקליפה
 ויאילנא דעץ הדעת טו"ר צריך
 למעבד ביה פירוד בין טוב ורע (זו"ח
 שם) וע"ע בתיקו"ז (תי' כד), ובסדר
 הדורות (ערך ר' מאיר סק"ו) דזה
 היה ענין בירור ר' מאיר, רמון מצא
 תוכו אכל קליפתו זרק (חגיגה טו:)
 שהיה בסוד עצה"ד עי"ש.

ונלע"ד לפרש בס"ד דכל אלו
 הדעות אמת ואלו ואלו
 דברי אלקים חיים אף שנראה
 לכאורה שזו מחלוקת במציאות
 בכ"א אין מחלוקת כלל, וכן מצאתי
 בתיקוני זוהר (שם) שכ"כ, דכל אחד
 רומז לקלקול מסויים שהיה בחטא
 עץ הדעת בנפילת החושים
 והתגשמותם וכל פרי ירמוז לחוש
 אחר, דהנה ידוע שחושי האדם
 נפגמו בחטא הקדמון ורמוזים
 בחטאו כל החושים כמו שכתבנו
 בס"ה עי"ש, והם חושי הראיה,
 השמע, הטעם והמישוש, לבד מחוש
 הריח שבשרשו לא נפגם אך בגילוי
 נתפס וירד עם שאר החושים שנפש
 האדם אחת היא.

והנה מ"ד תאנה היה דבמה
 שקלקלו בו תקנו כמ"ש
 ויתפרו עלה תאנה בא לרמוז
 שקלקלו בחוש המישוש דהתאנה
 רומז לזה כמ"ש (ערובין נד.) מה
 תאנה זו כל שעה שאדם ממשמש בה
 וכו', ומתחילה לא ידעו כי עירומים
 הם ולא יתבוששו ואח"כ יודעו כי
 עירומים הם ולקחו דוקא עלה
 תאנה לכסות מערומם, שחוש
 המישוש הוא נגד יצרא דערוה

כמש"כ הרמב"ן בפ"ב דאגרת
 הקודש על מש"כ משם הרמב"ם
 שחוש המישוש חרפה וכו' דקאי
 איצרא דעריות עי"ש מה שהשיב
 עליו. וזה ענין מש"כ (סנהדרין מו.)
 מעשה באחד שהטיח את אשתו
 תחת התאנה, שהיה עץ זה מסוגל
 להוליד תאנה זו, וכמש"כ בהדיא
 'בשפתי חכמים' (בראשית ט, כ) גבי
 נח דנטע נטיעות המביאות לידי
 תאנה כמו התאנה ומכח אותו העץ
 נלבש בתאוות גופניות וכו', עי"ש
 ד"ק. וכ"כ משם האריז"ל בליקוטי
 תורה (שופטים יד) גבי שמשון
 שלקח מבנות פלשתים 'כי תאנה
 הוא מבקש' שביקש לתקן חטא עץ
 הדעת טו"ר, דאותיות תאנה רומזות
 למ"ד תאנה היה, וזה היה ע"י
 הזדווגו לבנות פלשתים.

ומ"ד אתרוג היה הוא נגד חוש
 הראיה כמ"ש 'נחמד העץ
 להשכילי ומתרגמין ומרגיג אילנא
 לאסתכלא ביה, 'ולא תחמוד'
 מתרגמין לא תירוג לשון אתרוג,
 ואין הלב חומד אלא מה שהעין
 רואה (סוטה ח.) דתרי סרסורי
 עבירה נינהו (ירושלמי ברכות פ"א,
 ה"ה) ובעינן ביה 'הדר' דזו מעלתו
 על שאר מינין [ובאמת מעלתו שיש
 בו ריח וטעם, ויש בו מעלת עצה"ד
 שלפני החטא, שטעם עצו ופריו
 שוים (סוכה לה.) ובשרש לא נפגם
 הריח כמש"כ לעיל, וזה אולי ענין
 מה שכתוב 'ראה ריח בני' שראיה
 וריח קשורים זב"ז שברכו שיעלה
 הכל לשרשו המתוקן, וזה אולי
 מש"כ (תענית כט:) נכנס עמו ריח
 חקל תפוחין, דתפוח הוא אתרוג
 כמ"ש (שה"ש ב, ג) 'כתפוח בעצי
 היער' ומתרגמין דיאי ומשובח